

OK.4424.4.2025

Lubin, dnia 24.03.2025 r.

**Pan
Tomasz Górzyński**

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Lubinie**

Dotyczy: interpelacji RM 0003.8.2025

W odpowiedzi na interpelację z dnia 07 marca 2025r. (data wpływu do UM 11.03.2025 r.) Radnej Rady Miejskiej w Lubinie Pani Agnieszki Kubicy-Radek informuję, że stosownie do Uchwały Nr LIII/379/23 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19.12.2023 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, gmina realizowała w 2024 roku w ramach umowy z Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie program pn. *„Przeciwdziałanie uzależnieniom u dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczno-edukacyjne, edukację publiczną oraz działania terapeutyczne w programie ponadstandardowym”*.

Zadanie kierowane było do mieszkańców Lubina w tym:

- w zakresie edukacji, promocji zdrowia psychicznego i informacji – wszyscy mieszkańcy Lubina;
- rodziny z problemem uzależnień i doświadczające przemocy;
- dzieci i młodzież szkolna;
- dzieci i młodzież uzależnione i współuzależnione od alkoholu;
- dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych;
- osoby z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami nerwicowymi;

Opis realizowanego zadania

Wdrożono działania profilaktyczno-edukacyjne i terapeutyczne w grupie dzieci i młodzieży.

Zapewniona została pomoc terapeutyczna i prawna kierowana do rodziców dzieci i młodzieży:

a) uzależnionych od alkoholu oraz uzależnionym krzyżowo (nikotyny, narkotyków, dopalaczy, hazardu, internetu);

b) z problemami wynikającymi z konfliktów w rodzinie i przemocy w rodzinie;

c) współuzależnionych, w tym rodzeństwa i rodzicom;

W ramach zadania realizowano też działania skoncentrowane na kształtowaniu umiejętności psychospołecznych i interpersonalnych oraz na konstruktywnych sposobach radzenia sobie ze stresem poprzez działania profilaktyczne i psychoedukacyjne. Rozwijano kompetencje wychowawcze rodziców i opiekunów. Przeprowadzono szereg działań wspierających grupy zawodowe pracujące z dziećmi i młodzieżą w ich pracy profilaktycznej. Szeroko zakrojona, regularnie prowadzona kampania edukacyjna w mediach była wielokanałowa – prasa, TV, portale internetowe, social media (Facebook, YouTube).

W związku z powyższym prowadzone były następujące działania:

I. W zakresie działań terapeutycznych

1. A. **Poradnictwo lekarskie, psychologiczne** w zakresie uzależnień i kwalifikacja do psychoterapii uzależnień (indywidualna i grupowa) oraz do terapii i grupy wsparcia dla ofiar przemocy a także w razie potrzeby kwalifikacja do terapii i leczenia w poradni leczenia uzależnień dla dzieci.
 - a. Realizacja terapii wg programu CANDIS
- B. **Poradnictwo psychologiczne** w zakresie zaburzeń wynikających z problemów związanych z przemocą w rodzinie lub deficytów w zakresie kompetencji wychowawczych.
- C. **Poradnictwo innych specjalistów** uzupełniające i wspierające działania terapii psychologicznej i leczenie psychiatryczne.

Poradnictwo realizowane było od poniedziałku do piątku w terminach uzgodnionych z pacjentami;

Kadra – lekarz specjalista psychiatrii dzieci i młodzieży, psycholodzy, psychoterapeuci, psychoterapeuci uzależnień, psychodietetyk, logopeda, specjalista integracji sensorycznej;

2. Prowadzenie Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży;

Dyżur przy telefonie Telefonie zaufania dla dzieci i młodzieży był pełniony codziennie w godz. 20.00 – 22.00

Kadra: psycholodzy, psychoterapeuci;

3. Prowadzenie terapii zajęciowej oraz zajęć socjoterapeutycznych, arteterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie;

- a) prowadzenie przy pomocy różnych form i technik terapii zajęciowej m.in. zajęcia warsztatowe, kulturalno-oświatowe i artystyczne, a także rekreacyjne i sportowe.
- b) wsparcie psychologiczne uczestników;
- c) wyposażenie w dodatkowe materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć.

Kadra: terapeuta zajęciowy, psycholog, pedagog, terapeuta środowiskowy, arteterapeuta

4. Wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży z FASD oraz dla ich opiekunów.

Kadra – psycholodzy, psychoterapeuci, psychoterapeuci uzależnień;

II. W zakresie działań pomocowych, informacyjnych i edukacyjnych

1. Pomoc i interwencja prawna;

Usługi i pomoc prawna dla ofiar przemocy, osób uzależnionych i współuzależnionych.

- a) Poradnictwo prawne prowadzone było 1h x 1 w tygodniu
Kadra: prawnik - radca prawny

2. Prowadzono rekomendowany przez KCPU Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla dzieci i młodzieży z problemem uzależnień a także dotkniętych przemocą, w tym dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Zrealizowano programy profilaktyczne rekomendowane przez KCPU, kierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz programy/wykłady autorskie.

- **Program Unplugged – program rekomendowany przez KCPU**

Realizacja programu w wybranych szkołach.

Celem głównym programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol i narkotyki) oraz nikotyny przez młodzież w wieku 12-14 lat. Jest to wiek, w którym najczęściej dochodzi do inicjacji z tymi substancjami, badania pokazują, że program znacząco wpływa na opóźnienie wieku inicjacyjnego dzieci, które przez niego przeszły. Ważnym aspektem jest objęcie oddziaływaniem nie tylko dziecka, ale także jego rodziny oraz wielowymiarowość programu (nie tylko mówimy o szkodliwości alkoholu, czy narkotyków, ale rozwijamy kompetencje społeczne, wzmacniamy też pozytywną integrację w grupie klasowej). Program kierowany jest do młodzieży oraz do ich rodziców.

Kadra: certyfikowany realizator programu: terapeuta uzależnień, psycholog, terapeuta środowiskowy.

➤ **ISKRA Odporności – program rekomendowany przez KCPU**

Zostało przeprowadzone szkolenie dla realizatorów programu promocji zdrowia psychicznego ISKRA Odporności. Jest to program z zakresu profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia psychicznego przeznaczony do realizacji z uczniami w wieku 11-15 lat (w ostatnich klasach szkoły podstawowej lub na początku szkoły ponadpodstawowej).

Program ma na celu wspieranie odporności psychicznej - rozumianej jako umiejętność kontrolowania sposobu reagowania oraz radzenia sobie z trudnościami i wyzwaniami.

Został również rozpoczęty pierwszy cykl zajęć w szkole dla uczniów, prowadzony przez certyfikowanego realizatora.

Kadra: certyfikowany trener realizatorów programu, psycholog.

➤ **Przyjaciele Zippiego – program rekomendowany przez KCPU**

Zostało przeprowadzone szkolenie dla realizatorów programu promocji zdrowia psychicznego Przyjaciele Zippiego (nauczycieli przedszkolnych i nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej). Jest to międzynarodowy program psychoedukacyjny z zakresu profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia psychicznego. Jest realizowany przez nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli z dziećmi w wieku 5 – 9 lat. Program Przyjaciele Zippiego został opracowany w celu wyposażenia małych dzieci w podstawowe kompetencje społeczno – emocjonalne, które już we wczesnym dzieciństwie pomagają radzić sobie w sytuacjach trudnych, a w przyszłości pozwolą na dobre funkcjonowanie w relacjach społecznych i unikanie zachowań ryzykownych. Efektem udziału w zajęciach jest wzrost umiejętności komunikacyjnych, współpracy w grupie i rozwiązywania konfliktów. Program ten wzmacnia odporność na stres, uczy dzieci radzenia sobie z codziennymi trudnościami, nazywania własnych uczuć, dobierania sposobów rozwiązywania konfliktów oraz pomagania innym.

Zakładanym rezultatem realizacji programu Przyjaciele Zippiego jest również wzrost kompetencji wychowawczych nauczycieli. Program stwarza możliwość indywidualizacji pracy z dzieckiem.

Kadra: certyfikowany trener realizatorów programu, psycholog.

➤ **KONTRA – program profilaktyki I rzędowej**

Przeprowadzone wykłady w ramach programu Kontra to kompleksowe przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz uzależnieniom czynnościowym – gry sieciowe, hazard online. Profilaktyka została opracowana w myśl dialogu motywującego W.

Millera i S. Rolnicka oraz terapii poznawczo-behawioralnej, zwiększającej motywację do zmiany u uczestników programu.

Cele programu:

- a) Zachęcanie młodych osób do obiektywnego spojrzenia na używanie nowych technologii i internetu;
- b) Profilaktyka KONTRA ukazuje fakty oraz obala mity dotyczące środków psychoaktywnych oraz alkoholu.

Uczestnicy: dzieci i młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych, kadra pedagogiczna, rodzice oraz pracownicy służby zdrowia.

Kadra: psycholog, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

➤ **BEZPIECZNA SIEĆ – wirtualny świat możliwości a zagrożenia - programy profilaktyki I rzędowej**

Prowadzono zajęcia grupowe z uczniami na temat zagrożeń występujących w sieci.

Zajęcia kierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Kadra: psycholog, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

➤ **Program IMPACT**

Przeprowadzono w szkołach program IMPACT (Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej) to innowacyjny program profilaktyczny dla szkół, którego celem jest zapobieganie zjawisku cyberprzemocy wśród młodzieży w wieku 13-16 lat oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym od internetu (PUI – problematyczne używanie internetu).

Został stworzony przez konsorcjum złożone z organizacji pozarządowych i jednostek naukowych przy udziale badaczy i praktyków zajmujących się tematyką przemocy rówieśniczej online. Więcej o programie i jego założeniach na: www.impact.fdds.pl

Kadra: pedagog, terapeuta środowiskowy.

➤ **Warsztaty: Internet bez hejtu. W sieci przyjaźni.**

Internet bez hejtu. W sieci przyjaźni - to warsztat profilaktyczny dla szkół, którego celem jest zapobieganie zjawisku cyberprzemocy wśród dzieci z klas IV-VI szkół podstawowych.

W skład zajęć wchodzi dwa scenariusze lekcyjne wraz z materiałami pomocniczymi (prezentacje multimedialne, filmy, karty pracy):

- „Internet bez hejtu” stworzony przez konsorcjum złożone z organizacji pozarządowych i jednostek naukowych przy udziale badaczy i praktyków zajmujących się tematyką przemocy rówieśniczej online w ramach projektu „Internet bez nienawiści”.
- „W sieci przyjaźni” opracowany w ramach Polskiego Centrum Programu Safer Internet.

➤ **Program rekomendowany FRED GOES NET**

Program wczesnej interwencji skierowany do osób w wieku 13-19 lat, które eksperymentują lub używają szkodliwie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol, tzw. dopalacze) i doświadczają związanych z tym problemów. Program nie jest przeznaczony dla osób używających heroiny lub uzależnionych od narkotyków. Program ma formę krótkich warsztatów prowadzonych z wykorzystaniem podejścia dialogu motywującego.

Program jest prowadzony zgodnie z zaleceniami, scenariuszami i metodami ewaluacji zamieszczonymi w podręczniku „Fred goes net – wczesna interwencja dla młodych osób używających narkotyków”, wydany przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Kadra: certyfikowany realizator programu, terapeuta środowiskowy

4. Prowadzenie szkoleń dla grup zawodowych

Szkolenie dla nauczycieli i pedagogów z zakresu psychoprophylaktyki

Zrealizowano cykl szkoleń dla kadry pedagogicznej przedszkoli w Lubinie w zakresie tematycznym „Praca z małym dzieckiem z zaburzeniami zachowania” oraz spotkania warsztatowo-superwizyjne dla nauczycieli przedszkoli.

Kadra: psycholog kliniczny.

Szkolenia na realizatorów programów promocji zdrowia psychicznego i profilaktycznych

Przeprowadzono szkolenia na realizatorów programu rekomendowanego Przyjaciele Zippiego oraz programu ISKRA Odporności.

Kadra: certyfikowani trenerzy programu.

Przeprowadzono cykl szkoleń i warsztatów dedykowanych dla pracowników Powiatowego Centrum Opieki i Wychowania w Lubinie oraz opiekunów w rodzinach zastępczych

Szkolenie „Znaczenie profilaktyki w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”

Zakres tematyczny spotkań:

- Promocja zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży,
- Działania profilaktyczne mające na celu rozwijanie i kształtowanie strategii wspierających utrzymanie równowagi emocjonalnej i efektywnej samoregulacji
- Wspieranie umiejętności radzenia sobie z kryzysami rozwojowym

Kadra: psycholog, psychoterapeuta.

III. W zakresie wsparcia placówki leczniczej

1. Finansowano szkolenia odbywające się w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych psychologów, psychiatrów, terapeutów środowiskowych i innych specjalistów
 - a) organizowanie i finansowanie dla specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych;
 - b) organizowanie i finansowanie dla specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń i kursów w zakresie stosowania narzędzi diagnostycznych w tym testów.
2. Prowadzenie superwizji zespołu terapeutycznego.
3. Dostosowanie i wyposażenie sal terapeutycznych i gabinetów w sprzęt do pracy terapeutycznej.
4. Wyposażenie placówki w materiały edukacyjne i narzędzia diagnostyczne do terapii:
 - a) Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce. Zarówno doskonalenie zawodowe terapeutów, jak i praca terapeutyczna z pacjentami uzależnionymi oraz ich rodzinami wymagają korzystania z materiałów edukacyjnych: książek, broszur, ulotek, plakatów, czasopism. Rekomenduje się systematyczne nabywanie materiałów edukacyjnych. Dostęp do współczesnej literatury ułatwia

pracę terapeutyczną, uatrakcyjnił przekaz edukacyjny i tym samym czyni go bardziej skutecznym;

- b) Zakup narzędzi diagnostycznych w postaci testów psychologicznych i innych materiałów i sprzętu służącego diagnozie.

IV. W zakresie edukacji publicznej

- Prowadzenie edukacji publicznej, poprzez media tradycyjne (prasa, telewizja) oraz social media – facebook oraz stronę www, w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych oraz w zakresie ochrony dzieci przed przemocą.
- Wydanie broszur edukacyjnych zachęcających rodziny do wspólnego, aktywnego spędzania czasu, pogłębiającego relacje jako element przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (szczególnie PUI – Problematic Use of Internet) oraz jako przeciwdziałanie zjawiska przemocy w rodzinie (kampania Bombki Wdzięczności).
- Przeprowadzono kampanię promującą dbanie o zdrowie psychiczne wśród dzieci i młodzieży (HappyMindPhone, Zdrowa Głowa)

Kanały komunikacji wykorzystywane do edukacji oraz do promocji zadania

1. Strona www.dczpdm.pl
2. Wpisy Facebook (DCZPDM)
3. Informacja w prasie (Wiadomości Lubińskie)
4. Informacja - Portale (lubin.pl)
6. Program informacyjny TV Regionalna.pl (wywiady - psycholodzy, psychoterapeuci)
8. Banery i rollupy, tablice informacyjne na wydarzeniach skierowanych do grupy docelowej

I. **Wskaźniki**

1. W zakresie działań terapeutycznych
 - a) Porady psychologiczne – 176 porady
 - b) Porady lekarskie – 79 porad
 - c) Konsultacje innych specjalistów (dietetyk, logopeda, integracja sensoryczna) – 1130 konsultacje
 - d) Zajęcia socjoterapeutyczne – 812 godziny
 - e) Zajęcia profilaktyczne (terapia zajęciowa) – 24,5 godziny
 - f) Dyżur interwencyjno-wspierający przy Telefonie Zaufania – 706 godz
2. W zakresie działań informacyjnych i edukacyjnych
 - a) Ilość godzin wykładów dydaktycznych i programów profilaktycznych dla uczniów i rodziców – 415,5 godziny
 - b) Ilość godzin przeznaczonych na pomoc prawną – 50 godzin
 - c) Ilość godzin dyżuru w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym – 160 godzin
 - d) Ilość szkoleń dla grup zawodowych – 26 szkoleń
 - e) Ilość godzin szkoleń dla grup zawodowych - 74 godziny
3. W zakresie wsparcia placówki leczenia uzależnień
 - a) Ilość godzin Superwizji Zespołu – 210 godzin
 - b) Zakup sprzętu komputerowego w ilości - 9 zestawów
 - c) Doposażenie gabinetów – 6 gabinetów
4. W zakresie edukacji publicznej
 - a) 22 artykuły w prasie lokalnej i na portalu internetowym
 - b) 10 programów TV
 - c) Plakaty i ulotki informacyjne dot. działania telefonu zaufania 1500 sztuk
 - d) Broszury edukacyjno-informacyjno - promujące zdrowie psychiczne – 18.800 egzemplarzy (HappyMindPhone, Zdrowa Głowa, Bombki Wdzięczności)
 - e) Rollupy promujące telefon zaufania – 1 sztuka.

Ponadto w 2024 roku gmina w ramach umowy z Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie realizowała *zadania z zakresu ochrony zdrowia - świadczenia gwarantowane z zakresu terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży*.

I. Uczestnicy programu:

- grupa docelowa

Dzieci i młodzież używająca substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze), a także dzieci z uzależnieniami behawioralnymi, w tym z następującymi problemami:

- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji Psychoaktywnych,

- inne zaburzenia nawyków i popędów,

- obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne, oraz członkowie rodzin i osoby pozostające w bliskich relacjach (współuzależnione).

- wiek - dzieci i młodzież do ukończenia szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej niż do 21 roku życia, w kryzysowych sytuacjach również młodzież do 21 roku życia niekontynuująca nauki, zamieszkali na terenie miasta Lubina.

Oferowane świadczenia gwarantowane w ramach realizowanego zadania:

- a) Porada lekarska psychiatryczna diagnostyczna
- b) Porada lekarska psychiatryczna
- c) Porada psychologiczna diagnostyczna
- d) Porada psychologiczna terapeutyczna
- e) Sesja psychoterapii indywidualnej
- f) Sesja psychoterapii rodzinnej
- g) Sesja psychoterapii grupowej
- h) Sesja psychoedukacyjna

II. Wskaźniki

1. Liczba dzieci i młodzieży korzystających ze świadczeń – 712 (peseli)

2. Liczba zrealizowanych świadczeń:

Porada lekarska psychiatryczna diagnostyczna	- 0
Porada lekarska psychiatryczna	- 0
Porada psychologiczna diagnostyczna	- 701
Porada psychologiczna terapeutyczna	- 1103
Sesja psychoterapii indywidualnej	- 548
Sesja psychoterapii rodzinnej	- 59
Sesja psychoterapii grupowej	- 81
Sesja psychoedukacyjna	- 0

Ogółem 2492

W roku obecnym kontynuowane są wymienione programy profilaktyczne. Natomiast gmina nie prowadzi programów przeciwdziałania chorobom zawodowym i schorzeniom wynikającym z pracy w środowisku przemysłowym.

W najbliższych planach nie przewidujemy nowych inicjatyw w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

Z poważaniem
z up. PREZYDENTA MIASTA
Andrzej Pudełko
Naczelnik Wydziału